

ČASOVĚ-TEMATICKÝ PLÁN A VÝSTUPY RVP ZV

Plán a výstupy oblasti *Člověk a jeho svět* pro 1.–10. týden jsou uvedeny v *Příručce učitele* k učebnici *Začínáme s Apu*.

Týden	Kapitola	Dostatečně zvládnutý výstup	RVP ZV
11	JÁ A MOJE RODINA	Žák umí pojmenovat jednotlivé členy rodiny ve vztahu k sobě.	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
12	MÁME SE RÁDI	Žák vysvětlí význam rodiny pro její členy. Uvede konkrétní aktivitu, kterou podniká společně s dalšími členy rodiny.	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
13	ZIMA MIKULÁŠ	Žák umí projevit úctu a ohleduplnost k jednotlivým členům rodiny. Na konkrétních situacích v rodině ukazuje příklady ohleduplného chování.	ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
14	POČASÍ V ZIMĚ CO SI OBLEČU V ZIMĚ	Žák chápe střídání ročních období, umí rozpoznat hlavní rozdíly mezi podzimem a zimou. Zná alespoň jeden zimní svátek.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost
15	LES V ZIMĚ VÁNOCE ŠTĚDRÝ DEN	Žák rozpozná rozdíl mezi zimou a podzimem. Žák umí popsat zimní počasí a adekvátně k počasí volit vhodné zimní oblečení.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
16	LES V ZIMĚ VÁNOCE ŠTĚDRÝ DEN	Žák na vybraných příkladech popíše chování zvířat v zimě. Žák chápe, proč se slaví vánoční svátky.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost
17	ZIMNÍ SPORTY	Žák zná specifika některých zimních sportů podle podmínek, za kterých se provozují. Zná základní bezpečnostní pravidla při zimních sportech. Zná tříkrálovou tradici.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost

18	PTÁCI V ZIMĚ CO DÁT DO KRMÍTKA	Žák rozlišuje stálé a stěhovavé druhy a zná důvod jejich přeletu za potravou. Poznává alespoň některé druhy ptáků (např. sýkora, vrabec, havran).	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
19	STROMY A KEŘE V ZIMĚ ZIMA – OPAKOVÁNÍ	Žák rozumí rozdílu v přezimování listnatých a jehličnatých dřevin. Umí definovat, co je jehličnan a co je listnatý strom a jak se navzájem liší.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
20	LIDSKÉ TĚLO	Žák chápe složitost stavby lidského těla, dokáže pojmenovat části těla.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
21	SMYSLY	Žák dokáže vyjmenovat jednotlivé smysly a příslušné smyslové orgány, chápe nutnost ochrany smyslů v kontextu ochrany zdraví.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
22	ZUBY	Žák zná základní hygienická pravidla péče o chrup, jako je čištění zubů, a dokáže se jimi řídit.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
23	HYGIENA JÍM ZDRAVĚ MOJE ZDRAVÍ	Žák zná základní hygienická pravidla, jako je mytí rukou a pravidelná osobní hygiena, a dokáže se jimi řídit.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
24	NEMOC ÚRAZ	Žák dokáže vyjmenovat rizika spojená s nemocí a úrazem. Dokáže předcházet ohrožení nebo poškození zdraví – nemocem a úrazům.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
25	JARO POČASÍ NA JAŘE	Žák chápe jaro jako součást kalendářního roku, všímá si změn v přírodě, volí vhodné oblečení na jaro.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

26	PŘÍRODA NA JAŘE	Žák vyjmenuje některé zástupce jarních rostlin a tažných ptáků. Zná základní části rostlin: kořen, stonek, list a květ.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
27	JARO NA ZAHRADĚ	Žák ví, proč jsou pro rostlinu důležitá semena (plody). Popíše základní činnosti v rámci péče o rostliny.	ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
28	VELIKONOCE	Žák svátky jara označuje jako Velikonoce. Přečte jednoduchou říkanku, básničku o jaru nebo o Velikonocích. Vypráví, jak se Velikonoce slaví u nich v rodině. Některé zvyky dokáže nakreslit.	ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
29	JARNÍ SPORTY	Žák zná specifika některých jarních sportů podle podmínek, za kterých se provozují. Zná základní bezpečnostní pravidla při jarních sportech. Zná alespoň jednu venkovní aktivitu typickou pro jarní období.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
30	LES NA JAŘE	Žák dokáže charakterizovat změnu chování živočichů po zimním období. Žák chápe význam včelstva v přírodě.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
31	NA STATKU ZVÍŘECÍ RODINY	Žák umí přiřadit k sobě jednotlivé zvířecí rodiny. Rozumí pojmu domácí zvíře.	ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
32	HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA DOMÁCÍ MAZLÍČCI	Žák pozná jednotlivá hospodářská zvířata. Chápe význam chovu těchto zvířat. Dokáže popsat, jak se o zvířata staráme. Žák dokáže určit nejběžněji chované domácí mazlíčky.	ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
33	MĚSÍCE V ROCE	Žák umí vyjmenovat měsíce v roce.	ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
34	DNY V TÝDNU VČERA, DNES A ZÍTRA KALENDÁŘ	Žák dokáže vyjmenovat dny v týdnu – postupně a dokáže rozlišit dny pracovní (školní) a víkendové.	ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
35	MATYHO DEN MŮJ VŠEDNÍ DEN	Žák popíše svůj základní denní režim ve vztahu k denním dobám s dopomocí. Je schopen určit, ve kterou denní dobu se daná věc odehrála či bude odehrávat.	ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

36	MĚŘÍME ČAS ČAS – PROCVIČOVÁNÍ	Žák dokáže pracovat s časovými údaji v celých hodinách. Je schopen nastavit čas na hodinách, odečíst čas z hodin i zapojit (s dopomocí) časový údaj (v hodinách) do jednoduchého popisu činností (aktivit) či denního režimu.	ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
37	LÉTO POČASÍ V LÉTĚ	Žák chápe léto jako součást kalendářního roku, všímá si změn v přírodě, volí vhodné oblečení vzhledem k letnímu počasí.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
38	LES V LÉTĚ JAK SE CHOVA V LESE	Žák dokáže vyjmenovat živočichy, kteří se dají nejčastěji pozorovat v létě. Zná rizika sběru jedovatých rostlin a hub v lese.	ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
39	LÉTO NA ZAHRADE LOUKA A POLE	Žák rozezná jednotlivé plody a rostliny sklizené v létě na zahradě, v sadu a na poli. Rozezná některé druhy hmyzu a rostliny vyskytující se v létě na zahradě a na poli.	ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
40	PRÁZDNINY SE BLÍŽÍ BEZPEČNĚ NA PRÁZDNINÁCH	Žák zná zásady bezpečného chování v období prázdnin.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ROZVÍJENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ V UČEBNICI PRVOUKA S APU

Název a vymezení kompetence v RVP	Činnosti a učivo umožňující rozvíjení kompetence
Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.	Reflexe učení (str. 70–72) Průběžně: Pozorování, záznam informací, propojování znalostí s konkrétní zkušeností žáka
Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	Analýza situace a vlastní návrh řešení (str. 11, 15, 29, 35, 36, 38, 63, 65, 69), Pracovní postup (str. 23, 30, 41), Jednání v nebezpečných situacích (str. 20, 29, 36, 65) Průběžně: Logické operace – třídění, přiřazování, uspořádávání v logickém (časovém) sledu
Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	Komunikace s blízkými lidmi a příbuznými (str. 6–10, 18, 21, 42–43, 45, 69), Komunikace se zdravotníky (str. 31, 35, 36) Průběžně: práce ve dvojicích a skupinách, kooperace – komunikace při společném plnění úkolu
Kompetence sociální a personální – učit žáky pečovat o své zdraví, chránit ho a být za ně zodpovědný, projevat pozitivní city; rozvíjet vnímavost k lidem, prostředí i k přírodě a schopnost spolupracovat a respektovat úspěchy vlastní i druhých.	Bezpečnost v dopravě (str. 44), Zdravá výživa (str. 31, 33–34), Zdravý chrup (str. 30–31), Režim dne (str. 32, 57), Zdraví, nemoc (str. 34–35), Ochrana přírody (str. 16, 22–23, 47, 65) Průběžně: Důraz na kooperaci a porozumění, prezentace různosti jako normálního a žádoucího stavu, v ilustracích zobrazování dětí z různých etnik a kultur
Kompetence občanské – připravovat žáky, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti; vést je k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	Pravidla soužití v rodině (str. 6–10, 18) Průběžně: Důraz na empatii, kooperaci a porozumění, prezentace různosti jako normálního a žádoucího stavu, v ilustracích zobrazování dětí z různých etnik a kultur
Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	Práce doma, na zahradě, na statku (str. 6, 10–11, 12, 17, 40–41, 48, 66), Lékařská profese (str. 31, 35–36), Pracovní postup (str. 23, 30, 41) Průběžně: Samostatná práce, spolupráce, autoevaluace
Kompetence digitální – pomáhat žákům ovládat digitální technologie, orientovat se v množství digitálně přenášených informací.	Průběžně: propojení s online procvičováním, žáci používají digitální technologie v praxi, zobrazování digitálních technologií jako nedílné součásti lidského života v profesním i soukromém životě Seznámení s negativními důsledky digitálních technologií na lidské zdraví a psychiku (str. 10, 29, 34)

Sada učebnic pro 1. ročník ZŠ

Učebnice *Prvouka s Apu* je součástí komplexní sady pro první ročník. Jejím základem jsou tištěné učební materiály pro český jazyk, matematiku a prvouku s kompletem dalších doplňujících a metodických materiálů k těmto předmětům. Celkovou koncepci zpracoval tým odborníků z Jihočeské univerzity zaměřený na speciální pedagogiku, prvopočáteční psaní a čtení, matematiku a prvouku pod vedením doc. Heleny Koldové.

Naše hlavní přístupy jsou:

- **Mezipředmětová provázanost** – vytvoření mezi předmětově propojených učebních materiálů – nový typ univerzální pracovní učebnice pro adaptační období 10 týdnů (jedna učebnice pro všechny tři předměty)
- **Diferenciace učebnice** – jednodušší a náročnější verze tištěné učebnice v online prostředí
- **Gradace úloh** – procvičování v několika úrovních náročnosti
- **Rozvoj digitální gramotnosti a inforatického myšlení** – u prvního ročníku důraz na logiku, vyvozování, symboly, evidenci, práce s daty apod.
- **Zohlednění žáka i rodiče** – čistý design a srozumitelnost zadání, intuitivní orientace v učebních materiálech, učebnice vyhovující samostudiu v rámci distanční výuky

Metody a komponenty

ADAPTAČNÍ UČEBNICE ZAČÍNÁME S APU

Časový rozsah učebnice je určen pro období prvních 10 týdnů, tj. cca do konce listopadu. Mezipředmětové propojení zamezí opakování stejných úloh v různých předmětech (např. průpravné cvičení pro čtení a psaní, orientaci na stránce, pravolevá orientace, adaptační témata – škola, cesta do školy apod., psaní číslic...). Děti tak získají jedinou učebnici, nemusí nosit více učebnic – postupný start školních povinností, lehčí aktovka.

Komponenty: pracovní učebnice *Začínáme s Apu*, písanka uvolňovací cviků a tvarových prvků psacího písma *Velká písanka s Apu*, *Příručka učitele*

MATEMATIKA

Pro matematiku je použita standardní metoda výuky s prvky dalších metodických přístupů (vybrané typy úloh Hejného matematiky, prvky Montessori, daltonského plánu, inspirace finským přístupem aj.).

Komponenty: pracovní učebnice *Matematika s Apu* (2 díly), *Počteníček s Apu*, *Příručka učitele*

ČESKÝ JAZYK

Pro učení čtení a psaní jsme vybrali nejčastěji používanou analyticko-syntetickou metodu a psaní vázaným písmem.

Komponenty: *Slabikář s Apu*, *Pracovní sešit ke Slabikáři s Apu*, *Písanka s Apu* (4 díly), *Čítanka s Apu*, *Příručka učitele*

PRVOUKA

Pracovní učebnice *Prvouka s Apu* je základem mezipředmětového propojení na pozadí fenologického přístupu. Vychází z chronologického řazení podle „roku školáka“ (aktuální tradice, svátky, zvyklosti v daném období roku, roční období).

Komponenty: *Prvouka s Apu*, *Příručka učitele*

JEDNOTNÁ PODOBA

Všechny učební materiály mají jednotnou grafickou podobu, mírně modifikovanou vždy pro potřeby daného předmětu. Propojení podtrhuje i obrazová složka vytvořená dvěma zkušenými ilustrátorkami – Alžbětou Z. Göbelovou a Gabrielou Hloz. V *Prvouce s Apu* je doplňuje svými realistickými ilustracemi přírody Anna Bergmannová, která se rovněž podílela na obrazové stránce *Čítanky s Apu*.

Tematicky jsou materiály propojené i postavou chlapce Matyho, jeho rodiny, spolužáků ze třídy a jeho kamarádů.

HYBRIDNÍ PRACOVNÍ UČEBNICE

Pracovní učebnice mají tzv. hybridní podobu – obsahují číselné kódy odkazující na další online materiály a doplňky na portálu Škola s nadhledem (www.skolas-nadhledem.cz). Část těchto materiálů je určena i pro samostatnou práci žáků – interaktivní cvičení poskytují okamžitou zpětnou vazbu a vyhodnocení. Ostatní materiály jsou určeny pro vyučující. Ti je mohou zařazovat do výuky dle svého uvážení. Jedná se především o diferencované verze vybraných úloh z učebnice (český jazyk, matematika) a pracovní listy (gradované úlohy, badatelské listy pro prvouku).

ELEKTRONICKÁ UČEBNICE VE FORMÁTU FLEXIBOOKS

V elektronické pracovní učebnici najdete celý obsah tištěné učebnice obohacený o odkazy na interaktivní cvičení k upevnění a prohloubení probrané látky a o další zajímavé materiály a odkazy.